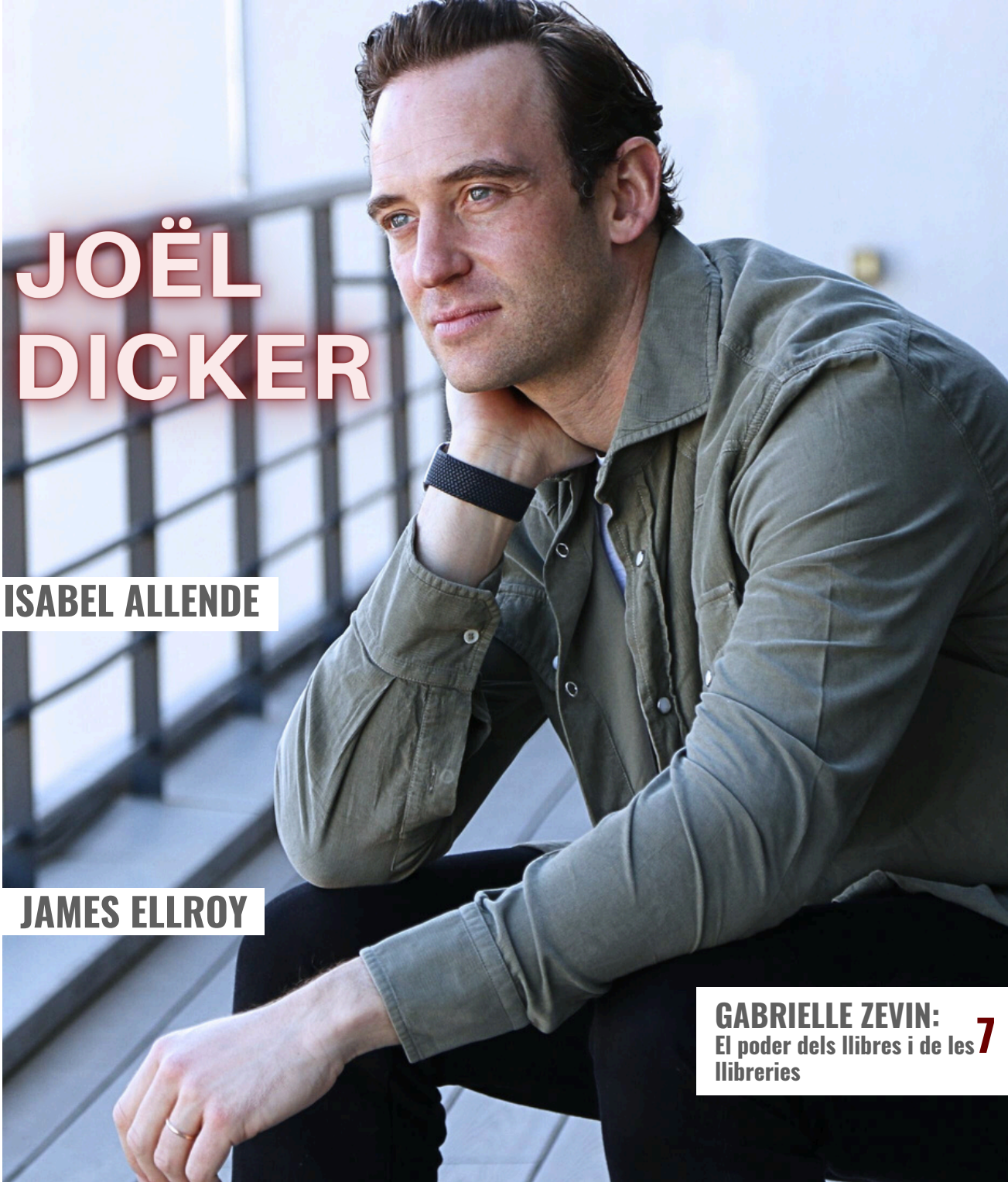

L'illa dels llibres

Actualitat literària

NÚMERO 25

JOËL DICKER

4 ISABEL ALLENDE

16 JAMES ELLROY

GABRIELLE ZEVIN:
El poder dels llibres i de les **7**
llibreries

MAIG 2025

Fotografia: Jordi Milian

ISABEL ALLENDE
"Escriure és la meva
manera de resistir, de
transformar el dolor, de
continuar viva"

13

**ESPECIAL DIADA
DE SANT JORDI**

18

L'ILLA DELS LLIBRES

CONTINGUTS

04

ISABEL ALLENDE

12

JOËL DICKER

16

JAMES ELLROY

NOTA DE L'EDITOR

A L'Illa dels Llibres ens preguntem Què hi ha darrere d'una gran novel·la? Manies, rituals i petites històries que ens revelen el costat més humà —i sovint insospitat— dels escriptors que han marcat la literatura.

Amb **Gabrielle Zevin** descobrim el poder dels llibres i de les llibreries amb la novel·la "La vida del llibreter A. J. Fikry.

L'escriptor suís **Joël Dicker** ens presenta La catastròfica visita al zoo, la vuitena novel·la on ofereix un gir en la seva trajectòria amb el repte d'escriure una novel·la apta per a tots els públics, però continuant fidel al seu estil.

James Ellroy reconstrueix la mort de Marilyn Monroe en una trama de conspiracions, xantatges i corrupció a Los seductores on demostra la seva gran qualitat literària.

Recordem el **Sant Jordi 2025** i l'èxit de la diada dels llibres a més de celebrar els 20 anys de l'editorial **Libros del Asteroide**.

Isabel Allende continua escrivint i presenta Mi nombre es Emilia del Valle on reprèn la nissaga familiar iniciada amb La casa de los espíritus, Hija de la fortuna i Retrato en sepia. Ens parla de literatura, feminisme i la seva visió sobre l'Amèrica de Trump.

També descobrim els "Versos a la vietnamita" de **Pau Alabajos** i com alça la veu de la poesia catalana contra el franquisme.

Ens fixem en el darrer premi Pulitzer, "James", de **Percival Everett**, que reescriu la història des de la veu silenciada- La novel·la de l'autor nord-americà transforma amb intel·ligència, ironia i coratge el clàssic de Twain en una denúncia lúcida del racisme estructural nord-americà

JORDI MILIAN

Director de L'Illa dels Llibres

2 20 ANYS DE LIBROS DEL ASTEROIDE

6 MANIES I RITUALS LITERARIS

8 ESPECIAL SANT JORDI 2025

20 GABRIELLE ZEVIN I "LA VIDA DEL LLIBRETER A. J. FIKRY

L'Illa dels Llibres

INFO@ILLADESLLIBRES.COM

WWW.ILLADESLLIBRES.COM

DIRECCIÓ I TEXTOS JORDI MILIAN

20 anys de Libros del Asteroide, literatura en òrbita lliure i amb més llibertat que un planeta

Robertson Davies, Rachel Cusk, Damon Galgut, Elizabeth Taylor o Maggie O'Farrell formen part d'un excel·lent catàleg que en dues dècades s'ha consolidat amb títols que perduren en el temps.

L'any 2005, quan la majoria d'editorials vivien pendents del calendari de novetats i dels grans llançaments, un petit segell independent sorgia a Barcelona amb una proposta contrària: publicar pocs llibres, però fer-ho molt bé. Amb *En busca del barón Corvo* i *A la caza del amor* com a primers títols, naixia Libros del Asteroide, un projecte que aquest 2025 celebra dues dècades de trajectòria fidel als seus principis fundacionals.

"L'editorial va néixer amb la voluntat de publicar únicament aquells llibres que t'atreviries a recomanar a un amic", explica Luis Solano, fundador i editor de l'editorial. L'afirmació no és cap eslògan: és l'eix que vertebrava tot el catàleg. Aquesta filosofia editorial implica una selecció minuciosa, una cura exquisida per l'edició i una aposta decidida per llibres que, més enllà del seu moment, aspiren a quedar.

Una trajectòria coherent, un catàleg viu

Durant els primers anys, Libros del Asteroide es va centrar en la recuperació de clàssics moderns de literatura estrangera, sovint desconeguts o oblidats pel gran públic. "Vam començar amb clàssics moderns de literatura estrangera, llibres que feia més de deu anys que s'havien publicat als seus països d'origen. Als tres anys, vam començar amb la literatura espanyola. Als cinc, vam trencar amb la regla dels 'deu anys' i ens vam llançar amb la literatura contemporània", resumeix Solano.

"Aquest desenvolupament gradual ha permès configurar un catàleg diversificat, on conviuen obres de narrativa, novel·la negra, assaig, biografies i llibres de viatges. Però més enllà dels gèneres, hi ha una mirada compartida: "Busquem llibres que ens emocionin. Naturalment, que tinguin qualitat

literària i vocació universal. Tant és el tema, el gènere o l'enfocament si el llibre desprèn autenticitat, si està viu. Vull que quan un lector llegeixi els nostres llibres senti que és allà, que aquesta és la seva veritat. Aquesta és la sensació que busquem."

També és rellevant com l'editorial ha sabut mantenir la seva identitat tot obrint-se a nous formats i lectors. Durant els darrers anys ha engegat el Premi de No Ficció Libros del Asteroide, ha impulsat l'edició en format mini per a textos breus i ha incrementat la seva presència a Amèrica Llatina. La seva aposta per la no ficció literària en llengua espanyola demostra un compromís profund amb el present cultural del nostre entorn.

Llibres per durar

Libros del Asteroide ha aconseguit consolidar un model editorial que combina exigència i llibertat. Sense col·leccions formals ni etiquetes comercials, cada llibre s'integra en un conjunt que prioritza la qualitat literària i l'impacte emocional. "Un asteroide és molt més petit i molt més lliure que un planeta. No té una òrbita tan fixa. Representava a la perfecció el nostre esperit d'editorial independent."

En aquestes dues dècades, el catàleg ha anat creixent fins a sumar 365 títols a finals de 2025. La seva política de publicació es manté estable al voltant de les 22 novetats anuals. Lluny de l'hiperproductivisme, l'equip editorial aposta per cuidar cada detall: "Cuidem molt el disseny editorial, el paper, la tipografia. Imprimim en dues tintes, en Pantone directe."

Els llibres de Libros del Asteroide són ràpidament identificables per les seves cobertes, obra de Duró Studio amb direcció

de disseny d'Enric Jardí. No hi ha cap codi cromàtic establert: "Tothom ens pregunta si hi ha algun criteri en l'elecció del Pantone de cada coberta, però realment no n'hi ha cap. És el mateix llibre, la mateixa història del llibre i la imatge de la coberta el que ens porta a escollir un o l'altre."

Autors de referència, veus per descobrir

El catàleg de l'editorial combina autors internacionals de renom com Robertson Davies, Rachel Cusk, Damon Galgut o Maggie O'Farrell amb escriptors en llengua espanyola com Eduardo Halfon, Paco Cerdà o Ignacio Peyró. "Estem orgullosos d'aquestes dues dècades. I en aquesta línia continuarem treballant", diu Solano.

Entre les fites de la seva trajectòria hi ha la recuperació de Manuel Chaves Nogales, el premi Nacional a la Millor Labor Editorial (2008), la creació del Premi de No Ficció Libros del Asteroide (2021), i l'èxit internacional de *Hamnet*, que va rebre el Premi Nacional de la Crítica.

També destaca l'esforç per traduir obres rellevants de llengües menys habituals al mercat espanyol i català, com ara el rus, el japonès o l'alemany. Aquesta pluralitat d'orígens confirma una mirada oberta al món, cosmopolita i no eurocentrista, tot apostant per històries humanes, universals i profundes.

Llegir com a acte de resistència

Per a Luis Solano "El nostre objectiu sempre ha estat i continua sent editar bons llibres que perdurin en el temps i que arribin al màxim de lectors, tant a Espanya com a l'altra banda de l'Atlàntic, on cada vegada tenim més presència."

Amb un equip de només sis persones i una pila de títols reeditats any rere any, l'editorial ha demostrat que és possible construir una comunitat de lectors fidels sense renunciar a l'exigència literària.

L'escriptora xilena presenta la novel·la "Mi nombre es Emilia del Valle" on reprèn la nissaga familiar iniciada amb La casa de los espíritus, Hija de la fortuna i Retrato en sepia.

Isabel Allende

"Escriure és la meua manera de resistir, de transformar el dolor, de continuar viva"

Amb més de 80 milions de llibres venuts i traduïts a 42 idiomes, Isabel Allende és l'autora llatinoamericana més llegida del planeta. Aquesta condició d'icona literària s'ha evidenciat a la Casa de América de Madrid, on més de 165 mitjans de comunicació (entre ells L'illa dels llibres) — presencialment o per via telemàtica— han cobert la presentació.

Als seus 82 anys, Allende va aparèixer amb vitalitat, elegant, atenta a cada detall de la sala i del públic. Fins i tot va suggerir, amb humor i autoritat, que es posés un segon micròfon per facilitar les intervencions. "Jo no tinc més vida. L'únic que faig és escriure", va dir. "I això em dona una energia tremenda. Puc ser un nen, una dona gran, un guerrer, un malvat... Els malvats m'encanten".

El retorn emocional a Espanya i una ferida antiga

Espanya no és només un escenari literari per a Allende. També és una pàgina dolorosa de la seva història personal. "Aquí va emmalaltir la meua filla Paula. Un error mèdic la va portar al coma i al dany cerebral. Va ser el començament del final." Va relatar com es va emportar la seva filla en estat vegetatiu a Califòrnia i com va ser ajudada per desconeguts, com Ted Kennedy, que va facilitar el seu trasllat sense visat. "Quan torno aquí, la primera imatge és ella. Però també recordo la bondat de la gent, la camaraderia als passadissos de l'hospital, els entrepanys compartits, la solidaritat més senzilla", assegura l'escriptora xilena.

Una novel·la nascuda de la intuïció i la memòria

Com cada 8 de gener, Allende es posa davant el full en blanc. No sempre sap què escriurà.

"Jo no planifico res, ni tan sols la vida. Els personatges apareixen. De sobte, quan ja he escrit cinquanta pàgines, m'adono que aquell personatge podria ser de la família del Valle. I el converteixo".

Mi nombre es Emilia del Valle reprèn la nissaga familiar iniciada amb La casa de los espíritus, Hija de la fortuna i Retrato en sepia. Aquesta vegada, la protagonista és californiana, filla d'una monja irlandesa i un aristòcrata xilè. Amb un nom masculí, Emilia escriu novel·letes barates i reportatges encoberts fins que, com a corresponsal, arriba a Xile. "La protagonista exigeix escriure amb el seu nom. És una declaració d'identitat, de valentia. És una dona que lluita per narrar el que veu sense renunciar a qui és."

Mi nombre es Emilia del Valle (Plaza&Janés) és una novel·la ambientada en la guerra civil

xilena de 1891. Una obra sobre la supervivència, la identitat i la força femenina en temps convulsos. Ambientada entre Califòrnia i Xile a finals del segle XIX, l'obra narra la vida d'una dona valenta i singular. L'any 1866, a San Francisco, una monja irlandesa embarassada i abandonada per un aristòcrata xilè dona a llum una nena: Emilia del Valle. Criada pel seu afectuós padastre, la petita esdevé una jove intel·ligent, lliure i desafiadora de les normes socials. Amb només disset anys, comença a publicar novel·les d'aventures sota pseudònim masculí. Però la ficció aviat li queda petita, i decideix fer el salt al periodisme per connectar amb la realitat.

Quan rep l'oportunitat de viatjar com a corresponsal a Xile en plena guerra civil, no dubta. Allà, juntament amb el periodista Eric Whelan, descobreix un país al límit, dividit entre el president Balmaceda i el congrés rebel. En paral·lel a la cobertura del conflicte, aprofita l'estada per buscar les seves arrels i intentar conèixer el seu pare biològic. Els reportatges que escriu la portaran al centre de la tragèdia: presenciarà horrors al front, hospitals de campanya, presons i escenes de brutalitat. Però també viurà l'amor, patirà i descobrirà una terra de llacs i boscos on, potser, trobi el seu veritable destí. És una novel·la d'identitat, redempció i coratge.

Història, feminisme i periodisme: tres pilars de la seva obra

Allende utilitza la guerra civil xilena de 1891 com a metàfora de 1973. "Balmaceda i Salvador Allende van voler fer reformes profundes. Tots dos van ser derrotats per les forces armades. I tots dos van preferir el suïcidi abans que l'exili. Aquestes dues tragèdies ressonen una dins l'altra."

El periodisme com a vehicle narratiu li permet mantenir una veu aparentment neutral. “Una periodista pot relatar sense imposar. Jo conec aquest món, perquè vaig començar com a periodista. Això em dona llibertat per mostrar la complexitat.” A la novel·la hi apareixen també les cantineres, dones que van participar a les guerres i que no han estat mai reconegudes. “No hi ha noms, no hi ha estàtues. Només oblit. Jo escric per rescatar aquestes veus”.

El compromís amb el present i el risc de viure als Estats Units

A través de la seva fundació, Isabel Allende treballa pels drets reproductius i la defensa dels immigrants. Denuncia les polítiques racistes als Estats Units, especialment sota el mandat de Donald Trump. “És un nacionalisme blanc i cristià. Deporten gent amb papers legals i, en canvi, donen refugi a blancs de Sud-àfrica que no fugen de res. És perillós i absurd.”

Ella, però, encara hi viu: “Mentre pugui, hi viuré. Allà hi ha la meva família i els meus gossos. Però si la cosa empitjora, me n'aniré. Ja vaig fugir de Xile. Puc començar de nou”. No voldria haver de tornar a començar de zero —va afegir—, però si arriba el moment, ho farà: no em sento tan gran.

La sororitat com a principi vital i creatiu

“No sé donar consells, però tot el que de bo m'ha passat ha estat gràcies a altres dones”, va dir. Va recordar Carmen Balcells, la seva agent, com la primera que va confiar en La casa de los espíritus. “Una dona sola és vulnerable. Junes, som invencibles.” Apel·la a les noves generacions: “No importa si el feminisme no us sembla sexy. Digueu-li com vulgueu, però tingueu amigues, estigueu informades, lluitadores. Aquest món no canviarà sol.”

“No hi ha un mapa; es fa com es pot, però cal anar endavant perquè l'objectiu final és substituir el patriarcat, que fa milers d'anys que existeix, i això no es fa d'un dia per l'altre.”

Escriure per entendre i sanar

A part de la ficció, Isabel Allende treballa en unes memòries que cobreixen els darrers deu anys. “És molt difícil, perquè en la memòria has de buscar la veritat. I sovint no agrada el que trobes. He oblidat el 90% de la meua vida. I del 10% que recordo, no tot va passar així.”

Les cartes de la seva mare són la brúixola que l'ajuda a reconstruir-se. “Allà veig qui era de debò. I no sempre m'agrada. Però és necessari per entendre qui soc avui.”

Una veu insubstituïble

Quan li pregunten pels llibres que més li han marcat, ho té clar: La casa de los espíritus, que la va rescatar d'una vida sense rumb, i Paula, que la va ajudar a sobreviure al dol. “Escriure és la meua manera de resistir, de transformar el dolor, de continuar viva.”

www.illadelsllibres.com

REPORTATGE

Què hi ha darrere d'una gran novel·la?

Manies, rituals i petites històries que ens revelen el costat més humà —i sovint insospitat— dels escriptors que han marcat la literatura.

Hi ha qui diu que els escriptors són éssers estranys. Que viuen tancats, que parlen sols, que s'obsessionen per detalls absurds. I potser sí. Però, alhora, darrere d'aquests hàbits peculiars, hi ha persones —amb pors, manies, rituals, dies bons i dies dolents— que intenten entendre el món a través de les paraules. I potser és això el que ens fascina: no només el que escriuen, sinó com viuen, com pensen i, sobretot, com es construeix aquesta vida silenciosa que alimenta la seva obra.

Fa unes setmanes, l'escriptora Núria Pradas assegurava a L'Illa dels Llibres "Considero, com deia Agatha Christie, que els escriptors som uns éssers plens de manies". A partir d'aquesta reflexió, hem recollit 20 històries. No són biografies, ni són anècdotes sense més. Són petites finestres a la part més humana dels escriptors i escriptores.

Quan escriure és una obsessió (i també una bogeria)

Comencem amb **Honoré de Balzac**, que bevia tantes tasses de cafè que avui cap metge ho permetria. Fins a 50 al dia, per poder escriure durant hores i hores. No dormia gaire, corregia fins a l'extenuació, i veia l'escriptura com un ofici gairebé religiós. Era un fanàtic? Potser. Però també un apassionat, un obsés de retratar el món que l'envoltava amb precisió quirúrgica.

Haruki Murakami és un altre cas de disciplina radical. Escriu de matinada i, després, corre deu quilòmetres o neda una hora i mitja. Cada dia. Per ell, crear no és qüestió d'esperar la musa, sinó d'entrar en una mena de ritme mental, gairebé hipnòtic, que només s'aconsegueix repetint, repetint, repetint.

I **Virginia Woolf**? Ella escrivia dreta, com qui planta cara al món. No era només una qüestió de comoditat, sinó de posició vital. També ho era per **Ernest Hemingway**, que treballava dempeus, amb màquina o a mà, amb el cos tens i l'horitzó mental clar. Per ell, la força venia de començar aviat i deixar sempre una frase per acabar l'endemà. Un truc senzill, però brillant.

La soledat, aquesta aliada desconcertant

Hi ha autors que necessitaven silenci absolut per escriure. Literalment. **Proust** va tapissar una habitació amb suro per evitar qualsevol soroll. Escribia de nit, quan tothom dormia. La seva obra, una exploració fascinant de la memòria i el pas del temps, també és fruit d'aquesta solitud escollida.

Mercè Rodoreda, després d'un exili dolorós, va trobar la pau a Romanyà de la Selva. Allà, envoltada de flors i silenci, va construir una literatura delicada i potent. Feia créixer gessamins i, quan tothom callava, evocava la vida interior dels seus personatges amb una bellesa que encara avui ens emociona. També **Toni Morrison** escrivia quan el món encara no havia despertat. L'alba, per ella, era un espai sagrat: ni soroll, ni interrupcions, només aquell moment fràgil entre el somni i la realitat. D'allà en sortien històries que sacsegen.

Supersticions, rituals i altres meravelles

Alguns escriptors conviuen amb les seves neures com si fossin companyes de viatge.

Truman Capote, per exemple, no començava ni acabava mai res un divendres. Mai deixava tres burilles al cendrer. I escrivia estirat al sofà, amb copa i cigarret.

Gabriel García Márquez era igual de supersticiós: només escrivia en dies parells i envoltat d'amulets. A més, escoltava vallenato per connectar amb l'arrel caribenya. Era com si, per escriure, necessités portar el seu poble a dins.

I **Patricia Highsmith**... bé, ella criava cargols i en duia alguns a la bossa de mà. De debò. No és metàfora. Deia que eren més interessants que la majoria de persones. I potser, en el seu món, ho eren.

Allò quotidià també inspira

Agatha Christie trobava les millors idees mentre rentava plats. Sembla increïble, però la reina del crim escrivia trames laberíntiques mentre el sabó i l'aigua calenta l'acompanyaven.

J.K. Rowling va imaginar Harry Potter en un tren. No tenia paper i va començar a escriure en un tovalló. Aquella escena s'ha convertit gairebé en mite fundacional de la literatura contemporània.

Ray Bradbury va escriure Fahrenheit 451 pagant deu cèntims cada mitja hora per una màquina d'escriure pública. Escribia ràpid, perquè no podia perdre diners. Però això no va impedir que creés una de les grans distopies del segle XX.

Quan la vida i l'obra són la mateixa cosa

Kafka va demanar que destruïssin tots els seus manuscrits abans de morir. No volia deixar rastre. Per sort, el seu amic Max Brod no li va fer cas, i gràcies a això tenim La metamorfosi o El procés.

George Orwell, per la seva banda, alternava les denúncies polítiques amb el cultiu d'un hort. Escribia sobre totalitarismes, però també estimava les coses senzilles. Aquesta dualitat el feia més fort, no més contradictori.

Isabel Allende, en canvi, escriu sempre a partir del 8 de gener, perquè aquell dia va començar la carta que acabaria sent La casa dels esperits. El record, per ella, no és nostàlgia: és punt de partida.

I **Jaume Fuster**? S'aixecava a les sis i treballava fins al migdia. Com un funcionari de la paraula. A la seva casa de Sueca, envoltat de llibres i fitxes, va construir un pensament que encara avui ens obliga a repensar el país.

I al final, què ens queda?

Aquestes històries no són simples curiositats. Són retalls de vida. Són una manera d'entendre que la literatura no neix del no-res. Que darrere cada pàgina hi ha un cafè massa carregat, un passeig nocturn, una flor al jardí, una superstició absurda o una matinada de silenci.

Gabrielle Zevin: el poder dels llibres i de les llibreries

Edicions del Periscopi publica “La vida del llibreter A. J. Fikry”, una novel·la sobre dol, comunitat i amor pels llibres que ha esdevingut un èxit internacional.

Gabrielle Zevin, una de les veus més llegides de la narrativa nord-americana contemporània, debuta en català amb *La vida del llibreter A. J. Fikry*, una novel·la publicada originalment el 2014 que s'ha convertit en un referent entre els lectors que busquen històries humanes i significatives. Edicions del Periscopi n'ha assumit l'edició en català, amb traducció d'Octavi Gil Pujol, després de l'èxit de *Demà, i demà, i demà*.

Un llibreter i una nena: redempció inesperada

En un petit racó de l'illa fictícia d'Alice Island, un llibreter amargat i solitari troba, entre llibres i pèrdues, una inesperada redempció. Aquesta és l'essència de *La vida del llibreter A. J. Fikry*, una història que retrata la vida d'un home vidu, esquerp i emocionalment aïllat. Fikry viu aferrat a la seva llibreria, Island Books, un negoci que —com ell— sembla declinar. La rutina es trenca quan, un dia, algú deixa una nena petita a la secció infantil de la botiga. La criatura ve amb una nota breu: la seva mare demana que creixi envoltada de llibres i entre persones que s'estimin a la lectura. Aquest esdeveniment, extraordinari per la seva senzillesa, capgira el món de Fikry i marca l'inici d'una transformació vital. El llibreter, que havia renunciat a la vida social i sentimental, es veu empès a replantejar-se la seva existència, el seu paper dins la comunitat i la seva relació amb el passat i el futur.

Una novel·la sobre llibres, persones i segones oportunitats

Zevin construeix la història amb un to que oscil·la entre l'humor discret i la melangia. Cada capítol s'obre amb una petita ressenya que el mateix Fikry escriu sobre contes clàssics. Aquest recurs funciona tant com una finestra al seu pensament com una metàfora de les etapes que viu. El llibre no només descriu l'evolució emocional d'un home ferit, sinó que també reivindica el valor

cultural i humà de les llibreries independents. La novel·la tracta temes com la pèrdua, la paternitat sobtada, el perdó i la possibilitat de començar de nou quan sembla que tot està perdut. I ho fa amb sensibilitat, però sense sentimentalismes gratuïts. El to és contingut, i la força emocional neix més de les situacions i dels diàlegs que no pas de recursos efectistes.

Una història amb ressò internacional

Publicada el 2014, *La vida del llibreter A. J. Fikry* ha estat traduïda a més de trenta idiomes i adaptada al cinema el 2022. La seva difusió ha estat especialment notable entre el públic lector que valora les històries relacionades amb el món del llibre, però també entre aquells que s'interessen per trames de reconstrucció personal. La protagonista femenina de la novel·la, Amelia Loman —una representant editorial que visita periòdicament la llibreria de Fikry— aporta una mirada externa que trenca el mur emocional del llibreter. La relació entre tots dos evoluciona de manera gradual i afegeix una dimensió romàntica sense desviar-se del fil temàtic principal: el retorn a la vida mitjançant les relacions humanes i la cultura compartida.

Gabrielle Zevin (Nova York, 1977) es va formar a la Universitat Harvard en literatura anglesa i americana. Ha publicat obres tant per a públic adult com juvenil i ha treballat com a guionista. La seva narrativa es caracteritza per una sensibilitat discreta, una mirada intel·ligent sobre la quotidianitat i una gran capacitat per crear personatges psicològicament sòlids.

Una lectura amb doble valor

La vida del llibreter A. J. Fikry és, en essència, una carta d'amor als llibres i al poder de la literatura per transformar vides. Però és també un relat sobre la vulnerabilitat humana, les relacions que ens sostenen i la importància de la cultura com a espai de reconstrucció emocional. A mesura que el protagonista redescobreix el món que havia decidit ignorar, el lector és convidat a reconèixer que potser cada llibre pot ser una nova porta oberta... i cada vida, un relat en revisió constant.

Del paper a la pantalla: l'adaptació cinematogràfica de *La vida del llibreter A. J. Fikry*

Vuit anys després de la publicació de la novel·la, *The Storied Life of A. J. Fikry* es va estrenar al cinema el 2022. L'adaptació, dirigida per Hans Canosa i amb guió de la mateixa Gabrielle Zevin, manté l'esperit de l'obra original i en trasllada el cor emocional: la història d'un llibreter vidu que troba en la lectura, la comunitat i la paternitat inesperada un nou sentit a la vida.

El repartiment està encapçalat per Kunal Nayyar, conegut pel seu paper a *The Big Bang Theory*, que encarna un A. J. Fikry contingut i creïble, i Lucy Hale, que interpreta Amelia Loman, la representant editorial que esdevé un contrapunt vitalista al caràcter retret del llibreter.

Sant Jordi, Sant Jordi i més Sant Jordi. La festa del llibre continua més viva que mai

Els carrers es van omplir un any més de paradetes de llibres i roses, en una jornada que va combinar l'amor, la cultura i la tradició en un ambient festiu acompanyat d'un bon temps.

Des de primera hora del matí, la Rambla de Barcelona, el passeig de Gràcia i moltes altres vies de pobles i ciutats del país s'han convertit en espais de trobada entre escriptors, lectors i floristes.

L'olor de roses i el paper de llibres nous han tornat a ser protagonistes d'una festa que cada any guanya més presència internacional. De fet autors internacionals que participen per primera vegada de la celebració literària quedem meravellats. És el cas de l'escriptor francès **Pierre Lemaitre** que assegura a L'Illa dels Llibres "És un honor i un plaer estar aquí, que més la festa del llibre, tal com l'ha vist jo, és una festa en què no són protagonistes ni els escriptors ni els editors, sinó els llibres en si, i per a ell és un plaer i un honor estar aquí. A més, ell va començar ahir, Sant Jordi va començar ahir, el dia abans amb una trobada amb Enrique Vilamatas i Javier Cercas".

Per Lemaitre que ha visitat en altres ocasions Barcelona, assegura que "Amb Sant Jordi, no és la mateixa ciutat. Aquesta vegada és una ciutat de la literatura, de la cultura".

A Barcelona, l'inici de la diada de Sant Jordi el marca el tradicional esmorzar que ofereix l'Ajuntament al Palau de la Virreina on s'han concentrat un gran nombre d'autors i autores que han pogut compartir una estona abans de l'inici de la jornada.

Més de 200 assistents han pogut sentir també les paraules de l'alcalde Jaume Collboni, la periodista i guionista Anna Guitart i la pregonera de Sant Jordi 2025, la mexicana Cristina Rivera Garza.

L'escriptora mexicana en el seu discurs ha destacat el valor de la lectura i els llibres "És una meravella aixecar-se i veure una ciutat mobilitzar-se, confabular-se a favor de la lectura". Ha recordar que és una celebració de "tot l'ecosistema del llibre, els autors, els lectors, els llibreters, els lectors, els editors, els correctors de proves, els que carreguen els llibres, els promotors, i mai ens oblidem també dels mestres i mestres que ens van ensenyar a llegir". També ha assenyalat que és "una celebració també de l'educació pública, de les biblioteques, de la via pública,

de tot el que ens fa ser crítics, estar mobilitzats, estar atents i ser aquí presents per complet. Jo ho estic. Entenc aquesta gran celebració, una celebració de la més important, però també la més alegre pel llibre. És la celebració de la imaginació encarnada".

Roses, llibres i gent han omplert els carrers en una celebració que és més que una tradició: és una experiència col·lectiva que connecta autors, lectors, editors i llibreters. Enguany, diverses veus del món literari ens han obert les portes del seu Sant Jordi particular.

El goig i la pressió de l'editorial independent

Per a **Aniol Rafel**, editor de Periscopi, Sant Jordi és "un dia molt bonic, un dia molt boig". Una jornada plena d'energia, però també d'una certa tensió: "Esperem que passi bé, i poder dir després que ha estat un Sant Jordi dels macos". La seva editorial ha crescut gràcies a la constància i a l'aposta per una literatura de qualitat en català: "Intentem fer la feina tan bé com es pugui. No hi ha secrets. Cada llibre, l'empenyem com si fos únic". Sobre el fenomen de la intel·ligència artificial, reconeix que genera incerteses: "Ens preocupa, però també pot tenir aspectes positius. La clau és saber-la utilitzar com una eina".

Retrobar-se amb la vida a través dels llibres

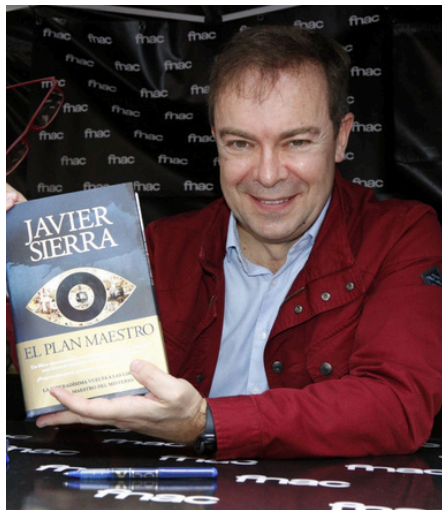
Coia Valls descriu Sant Jordi com una festa "de la rosa, del llibre i de l'amor". Però també hi afegeix una dimensió íntima i emotiva. Explica una anècdota amb una lectora que havia superat un càncer i amb qui comparteix, any rere any, fragments de novel·les: "Cada Sant Jordi ens retrobem i celebrem la vida".

Tot i la irrupció de noves tecnologies, Valls aposta per la imaginació: "Seguirem parlant de llibres, d'històries, de com dominar les màquines... però sempre des de la creativitat humana".

Javier Sierra: un quart de segle d'anècdotes

L'escriptor Javier Sierra recorda amb humor el seu primer Sant Jordi, l'any 2000: "No vaig signar ni un sol llibre. Estava assegut entre Isabel Pantoja i Boris Izaguirre. Em vaig dedicar a gestionar les seves cues!". Tot i això, va quedar marcat per l'emoció als ulls dels lectors, que des d'aleshores no ha deixat de perseguir. Per a ell, la festa té un valor simbòlic: "Sant Jordi és el pla mestre, i si tinguéssim una segona part, seria el pla perfecte".

L'alegria del debut i la gratitud del camí

Jèssica del Moral viu el seu primer Sant Jordi com a autora amb entusiasme: "És el dia més bonic de l'any. Hi ha una energia especial, gairebé feromonal". Ha pogut signar, però també badar i comprar llibres com una lectora més. El seu debut ha estat molt ben rebut: "No m'esperava res, i el feedback és meravellós. Em sento molt agraïda".

Lluitar per una literatura exigent

Laura Huerga, directora de Raig Verd, lamenta que la diada pugui ser massa comercial: "Ens agradaria una festa més diversa, però Sant Jordi és una gran oportunitat per valorar el llibre". Malgrat les dificultats per competir amb grans noms mediàtics, defensa amb convicció la seva aposta editorial: "Continuarem lluitant per una literatura que deixi posít". Huerga

acompanya de Leila Kasra que enguany debuta amb "Nusos entre els dits" de qui assegura que es tracta d'una "novel·la d'un debut excepcional", i destaca l'alegria de veure com a autors nous tenen també el seu espai: "Fa vint anys que conec aquesta tradició i és molt emocionant veure com s'omple de gent i vida".

Maria Carme Roca: riure i guanyar

Per a l'autora Maria Carme Roca, Sant Jordi és una jornada esplèndida, "una festa fantàstica de llibres i roses". Recorda com, anys enrere, gairebé va caure en una allau de gent al Regina Hotel, però van acabar esclafant-se de riure. Aquest any ho viu amb un plus: ha guanyat el premi Santa Eulàlia i se sent feliç de compartir-lo amb Barcelona.

Sant Jordi com a revolució emocional

Regina Rodríguez Sirvent viu el seu tercer Sant Jordi amb "Les calces al sol" amb emoció desbordada: "He pujat la Rambla plorant. És com una festa major, Sant Fermí i els Òscars junts!". Explica com una lectora va posar el nom de la seva gossa, Rita Racons igual que la seva protagonista. I sobre la segona novel·la? "Va a tope! Espero tenir-la l'any que ve."

Salvador Macip i l'amenaça de la IA

"És el millor dia de l'any, i ho dic sempre", afirma Salvador Macip. Com a escriptor i divulgador, celebra que el carrer s'ompli de llibres, però també adverteix del perill de l'ús indiscriminat d'intel·ligència artificial: "Mata la creativitat. Si tots usem aquestes croses per crear, tot acaba semblant massa". Sant Jordi segurament és una festa que la intel·ligència artificial no podria haver inventat mai. Per sort aquesta tradició és 100% humana i més viva que mai.

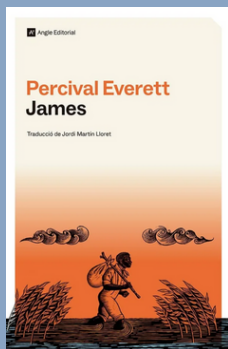
Amb més de 2 milions d'exemplars venuts i una facturació que supera els 26,1 milions d'euros, el Dia del Llibre a Catalunya confirma la seva vitalitat cultural i comercial. Aquestes xifres representen un increment del 2,8% respecte al 2024 i evidencien una tendència de creixement sostingut en els darrers anys.

Segons la Cambra del Llibre de Catalunya, que agrupa els gremis i associacions d'editors, llibreters, distribuïdors i comunicadors gràfics, l'èxit de la jornada es deu a la resposta massiva de la ciutadania i a l'augment d'oferta i de parades arreu del país. La combinació d'un dia feiner, el bon temps i la proximitat de la Setmana Santa ha jugat a favor d'unes dades excepcionals, també reforçades per vendes destacades els dies previs.

El Gremi de Llibreters de Catalunya ha confirmat les xifres rècord que ja es preveïen al vespre de Sant Jordi: més de 74.450 títols diferents venuts, una dada que mostra la gran diversitat d'interessos dels lectors i el ric panorama editorial del país.

Els gustos dels lectors: ficció al capdavant, però amb forta presència infantil i juvenil. Dels llibres venuts, la ficció continua sent el gènere dominant (35%), seguida per la literatura infantil i juvenil (29,9%), la no-ficció (23,8%) i el còmic (11,3%). El català, lleugerament per davant del castellà. En el conjunt de vendes, el 52,3% dels llibres van ser en català, i el 47,7% en castellà, amb una distribució equilibrada que mostra el vigor de totes dues llengües en l'àmbit editorial.

“James”, de Percival Everett, guanya el Pulitzer i reescriu la història des de la veu silenciada

Hi ha novel·les que sacsegen el cànon no perquè el rebutgin, sinó perquè el qüestionen des de dins, amb una veu nova, contundent i innegociable. James, de Percival Everett, és una d'aquestes obres. Guanyadora del Premi Pulitzer de Ficció 2025, i ja abans guardonada amb el National Book Award i el Kirkus Prize, la novel·la s'ha convertit en un esdeveniment literari de primer ordre, tant pels seus mèrits estètics com pel seu abast polític.

Publicada el 2024 i traduïda al català per Jordi Martín, James és una relectura radical de Les aventures de Huckleberry Finn, de Mark Twain. En paraules del mateix jurat del Pulitzer, James és “una reconsideració reeixida de Huckleberry Finn que dona agència a Jim per il·lustrar l'absurditat de la supremacia racial i oferir una nova perspectiva sobre la recerca de la família i la llibertat”.

La veu de Jim, ara James

Ambientada als anys 1860, a Hannibal (Missouri), la novel·la ens presenta James —l'antic “Jim” de Twain— quan descobreix que el volen vendre i separar-lo de la seva dona i la seva filla. La seva resposta és la fugida: vol arribar als estats no esclavistes. En aquesta travessia pel riu Mississipí, plena de perills reals —naufragis, linxaments, persecucions— i d'interrogants existencials, l'acompanya Huck Finn, un noi blanc que també fuig, però per motius molt diferents.

El gir essencial que proposa Everett és narratiu: ara la història no l'explica Huck, sinó James. I la diferència és abismal. A través d'una primera persona rica, eloqüent, lúcida i carregada d'ironia, James reconstrueix els fets des de la

perspectiva de l'oprimit, mostrant com l'humor pot ser una arma de resistència i com el llenguatge —fins i tot el que es calla— pot desvelar estructures de poder profundament arrelades.

El valor de James no es troba només en la seva habilitat narrativa, sinó en el seu moment històric. En una època en què els Estats Units (i el món) revisen la seva relació amb el passat colonial i esclavista, aquesta novel·la arriba com una intervenció cultural necessària.

Percival Everett, una veu fonamental i irreverent

Nascut el 1956 a Fort Gordon, Geòrgia (EUA), Percival Everett és una de les figures més respectades i singulars de la narrativa nord-americana contemporània. Amb una trajectòria que inclou més de quaranta llibres —entre novel·les, contes, poesia i assaig—,

ha destacat per una obra que desmunta tòpics, travessa gèneres i posa el dit a la nafra en qüestions com la raça, el poder i la identitat.

Ha rebut nombrosos reconeixements, entre ells el PEN Award i el premi de l'Acadèmia Americana de les Arts i les Lletres. El 2021 va ser finalista del Premi Pulitzer amb *The Trees* i finalista del Booker Prize. El 2025, James li ha valgut el Pulitzer de Ficció, consolidant-lo com una de les grans veus literàries del moment. En català, l'editorial Angle ha publicat *Els arbres* (2023) i *Dr. No* (2024).

Una obra que consolida una veu

Amb James, Percival Everett —autor de més de trenta obres i una de les veus més inclassificables de la literatura nord-americana— arriba al reconeixement massiu sense renunciar al seu esperit irreverent i incisiu.

“Versos a la vietnamita”: Pau Alabajos alça la veu de la poesia catalana contra el franquisme

El cantautor valencià signa un projecte multidisciplinari que recupera la memòria literària de la resistència antifranquista i la porta a l'audiència del segle XXI a través de la música, la paraula i l'activisme.

En un temps marcat per la confusió política, l'amnèsia històrica i la banalització del feixisme, Pau Alabajos planta cara amb una obra que mira enrere per poder avançar. *Versos a la vietnamita*. Antologia incompleta de la poesia catalana antifranquista (Rebel edicions) no és només un llibredisc: és una declaració de resistència cultural i una eina pedagògica que s'inscriu amb força en el debat sobre la memòria històrica.

Publicat pel nou segell editorial Rebel, el projecte arriba en el 50è aniversari de la mort de Franco, però no busca tancar ferides; vol obrir-les per mirar-les de cara. Per a Alabajos, amb la mort de Franco “no va acabar el franquisme. Mig segle després, queden residus d'aquell règim sanguinari i recalcitrant presents en la nostra societat, com una propagació massiva de cèl·lules canceroses”.

La lluita segons el cantautor “no ha finalitzat, està més viva que mai. Fins que no aconseguim eliminar, d'una vegada per totes, aquesta metàstasi nacionalcatòlica de les nostres places i carrers, es necessitarà munició discursiva, faran falta nous versos antifranquistes i noves cançons de proposta”. Pau Alabajos demostra, un cop més, que la música i la poesia poden ser armes poderoses quan es posen al servei de la veritat i la justícia. Un antologia que mentrestant, assegura “serà incompleta, a l'espera d'incorporar la munició lírica que fabriquen les generacions presents i futures de treballadores i militants de la cultura”

L'art com a trinxera

Amb un peu en la tradició de la cançó d'autor i l'altre en el compromís polític, Pau Alabajos fa un salt qualitatiu en la seva trajectòria amb aquesta obra coral que reivindica la paraula a

com a arma carregada de dignitat. Inspirat en les “vietnamites”, aquelles multicopistes manuals que durant el franquisme servien per difondre literatura clandestina, Alabajos recupera i reinterpreta una selecció de poemes que van ser, en el seu moment, gestos de desobediència cultural.

Els versos de Salvador Espriu, Maria-Mercè Marçal, Vicent Andrés Estellés, Joan Margarit, Marc Granell i molts altres són rescatats i revestits amb nous arranjaments musicals, que Alabajos canta amb la passió i la ràbia dels qui saben que la memòria no és un luxe, sinó una necessitat. Aquestes veus, que durant anys van resistir la censura i la repressió, tornen ara a l'espai públic amb una nova vitalitat.

Una obra de múltiples dimensions

Versos a la vietnamita no es limita al format de llibredisc. El projecte es desplega en diverses direccions: un espectacle escènic pensat per ser representat en centres culturals, una proposta didàctica per a instituts i universitats, i un assaig que acompanya el llibre amb reflexions sobre la importància de la poesia com a forma de resistència.

El disc conté nou cançons en què Alabajos posa veu i guitarra a poemes que cremen com brases. És poesia que no vol quedar tancada en volums polsosos, sinó que reclama el seu lloc en l'actualitat política i social. En aquest sentit, la música es converteix en el vehicle que permet fer arribar aquests textos a noves generacions, per a les quals el franquisme pot semblar una pàgina tancada, però encara té moltes ombres presents.

Valtònc, la veu exiliada que prologa

Una de les decisions més significatives del projecte és la inclusió de **Josep Miquel Arenas**, més conegut com **Valtònc**, com a autor del pròleg. El raper mallorquí, exiliat a Bèlgica després de ser condemnat per les seves lletres, aporta una mirada contemporània que connecta directament amb l'esperit de la poesia antifranquista. Valtònc estableix un paral·lelisme clar entre la repressió franquista i les noves formes de censura i persecució de la dissidència política actual, tot alertant que la llibertat d'expressió no és mai una conquesta definitiva.

Una crida a la submissió cultural

Més enllà de l'homenatge, el projecte es posiciona com una forma activa de resistència davant la deriva reaccionària d'una part de la societat. En paraules del mateix Alabajos: “**Cal defensar l'alegria com una trinxera, i viure cada minut com si fos l'últim.**” Aquesta actitud vital impregna tot el projecte i convida l'audiència a no resignar-se, a no mirar cap a una altra banda. De fet, Pau Alabajos dedica el llibre “**als utòpics, idealistes, ingenus que no es queden de braços creuats davant les injustícies quotidianes, que combaten les repressions i els abusos d'ahir, d'avui i de sempre que no s'inhibeixen i prenen partit, s'arremanguen la camisa i posen les mans en farina**”. Afegeix que el llibre està “**Dedicat a aquelles persones que no es rendeixen i que mai no perden l'esperança de fer, de la seua ciutat i del seu país, un lloc més habitable i digne**”

A portrait of Joël Dicker, a man with short brown hair and a slight smile, resting his chin on his hand. He is wearing a green button-down shirt over a light blue t-shirt. The background is a blurred indoor setting with vertical lines.

**JOËL
DICKER**

**“L'única pressió
que em poso és
l'exigència de
ser autèntic”**

Joël Dicker presenta La
catastròfica visita al zoo,
la vuitena novel·la on
ofereix un gir en la seva
trajectòria amb el repte
d'escriure una novel·la
apta per a tots els
públics, però continuant
fidel al seu estil.

Joel Dicker no deixa de sorprendre. Després de l'èxit internacional de novel·les com La veritat sobre el cas Harry Quebert, Els darrers dies dels nostres pares o El llibre dels Baltimore, l'autor suís torna amb La catastròfica visita al zoo (La Campana / Alfaguara), un llibre que trenca esquemes i obre un nou horitzó en la seva trajectòria: una novel·la per a tothom, literalment, de 7 a 120 anys com assegura l'autor.

L'escriptor ha presentat la nova novel·la i ha compartit el procés de creació del llibre, la seva filosofia literària i la voluntat de construir un pont entre generacions a través de la literatura. "Aquesta novel·la és diferent de les anteriors, però també és la mateixa, perquè manté l'essència del que m'empeny a escriure: les ganes, la llibertat, l'autenticitat."

Assegura que "tots els meus llibres són força diferents els uns dels altres. Teniem Els Últims dies dels nostres pares, que era més o menys una història de guerra, després La veritat sobre el cas Harry Quebert, que era una novel·la negra amb una intriga, després vam tenir també La desaparició de Stephanie Mailer, L'enigma de l'habitació 622 o L'animal salvatge", fins a arribar a "La catastròfica visita al zoo, que són figures d'un altre paner".

"L'únic sentiment que et pot portar a escriure són les ganes"

Dicker comença les seves novel·les de la mateixa manera: amb una pàgina en blanc i unes ganes immenses de narrar. **"Un llibre és com cuinar: si tens gana, fas alguna cosa per satisfer aquesta gana i no comences a cuinar de seguida. Comences obrint la nevera i si està buida vas al supermercat"**. Les primeres idees en aquest cas no funcionaven i l'escriptor compara les idees com una trobada: pot semblar interessant, però si no hi ha química, no prospera "pots trobar-te amb algú que et sembli a priori molt simpàtic però que no t'acaba de fer el pes o amb algú que potser sembla molt

guapo però que tu no li trobes tant d'encant". Així, va néixer aquest llibre: no com un projecte, sinó com una resposta a la necessitat d'explicar alguna cosa.

En aquest cas, l'espurna va ser una escena: un policia ensenyant a uns nens com travessar el carrer. D'aquí, "una sèrie d'històries curtes, gairebé com peces d'un rellotge suís, que van acabar formant un tot", confessa l'escriptor. Però què fa que aquestes peces encaixin? Dicker parla de l'únic veritable motor que transforma les idees en narrativa: la veu. I la veu d'aquest llibre és la d'una nena. **"He escrit en veu masculina i femenina, en primera i tercera persona, però mai des del punt de vista d'una criatura. I no sé per què, però de seguida vaig saber que havia de ser una nena."** Aquesta elecció, lluny de ser un recurs, es converteix en la clau que permet al lector mirar el món amb ulls nous.

Una escola especial, sis nens i una inundació

El relat s'articula a partir d'una escola molt

especial, amb només sis alumnes. "No és realista, és cert, però tampoc pretenc retratar la realitat, sinó oferir històries versemblants. A l'escola on vaig anar, érem sis o set estudiants que estudiàvem grec antic i llatí. Érem els rarets (riu). Això em va inspirar."

La trama inicialment havia de girar entorn d'un incendi que obligava els nens a canviar d'escola. Però Dicker ho va reconsiderar: "El foc és violent, massa dur. Volia que aquest llibre fos un parèntesi agradable. Així que vaig canviar l'incendi per una inundació. Una inundació que passa en cap de setmana, quan els nens no hi són."

Adverteix que a la nova novel·la, el lector no esperi un assassinat o una investigació policial, però "si trobaran una investigació a càrrec d'un grup de sis nens. No volia introduir violència perquè ja vivim en un món difícil i l'únic que volia era un parèntesi on passar-ho bé".

Joël Dicker

A partir d'aquesta premissa, va construir un univers narratiu amb sis infants com a protagonistes. Sis, ni més ni menys. Per què? Perquè "és una escola especial". No cal explicar més. Aquesta llibertat creativa, la d'establir regles pròpies i alhora mantenir una lògica interna, defineix l'estil narratiu de Dicker. "Jo no explico la realitat, explico històries realistes."

Es va adonar que, per primera vegada, "tenia un llibre per a tota mena de lectors i, quan el vaig acabar vaig demanar l'opinió de nens, adults i dels meus editors" perquè li donessin la seva opinió. Recorda que "Com que veia que la cosa funcionava, vaig pensar que havia de tirar endavant".

Aquesta tria temàtica no és trivial: forma part de l'objectiu general de l'autor, que és crear una novel·la accessible, amable i profunda a la vegada.

Literatura per a tothom: compartir el plaer de llegir

Amb aquesta obra, Dicker ha descobert un nou plaer: escriure per a un públic que pot incloure infants, joves i adults. "Hi ha pares que em pregunten si poden fer llegir, Un animal salvatge als seus fills de deu anys. I jo dic: depèn. Hi ha violència, sexe... No és un llibre infantil. Però aquest nou llibre sí. Aquest, els nens poden llegir-lo i fer-lo llegir als seus pares." Amb La catastròfica visita al zoo, assegura que **"és un llibre perquè els nens facin llegir els pares i perquè els pares facin llegir els seus fills, com una pel·lícula familiar que reuneix a nens, pares i avis i que permet una trobada en què tothom s'ho passa bé"**

El feedback ha estat revelador: molts infants han llegit La catastròfica visita al zoo com el seu primer llibre sense imatges. I un cop acabat, demanen: "Què puc llegir ara?". Per a Dicker, això és la màgia de la literatura. **"No és la màgia del meu llibre. És la màgia dels llibres."**

També hi ha una crida implícita als adults: no deixar escapar el moment en què un infant descobreix el plaer de llegir. Dicker denuncia la inèrcia de molts pares que, després de veure com els seus fills devoren Harry Potter, no fan cap pas més per alimentar aquell interès. **"Tenim una responsabilitat compartida: com a pares, com a professors, com a societat."**

Entre l'humor i la reflexió

El llibre juga constantment amb l'humor. Escenes com la de la classe de seguretat viària o la relació amb els pares i professors estan farcides d'ironia i tendresa. Tot i el seu to reflexiu, el llibre té un humor constant, subtil, essencial. Escenes com la visita d'un policia a l'escola per ensenyar com travessar el carrer s'entrellacen amb diàlegs punyents, malentesos còmics i situacions tendres. "És difícil fer humor en un llibre perquè el rellegeixes moltes vegades, i allò que feia gràcia la primera vegada, potser ja no la fa a la cinquena."

Però en aquest cas, l'humor no era un afegit:

era l'eix del relat. "Si retirava l'humor, s'enfonsava tota l'estructura. Ha estat un repte, en aquest llibre l'humor era essencial: és l'estructura de tot."

Però també hi ha lloc per a la reflexió. El vot, la democràcia, la censura... temes complexos apareixen, però sempre des del punt de vista de la nena. "No vull donar lliçons. Vull fer pensar. I penso que aquesta veu infantil, amb la seva ingenuïtat i franquesa, permet plantejar grans preguntes sense dogmatisme."

Sobre la democràcia assegura que **tot gira amb "el principi de responsabilitat". Una responsabilitat "per entendre que de vegades cal acceptar coses que no ens encaixen a nosaltres com a individu, però sí encaixen i són necessàries per al conjunt"**. El contrast entre el món dels nens i el dels adults és clau. Els infants són, per naturalesa, generosos, idealistes, compromesos. Els

adults, sovint, han perdut aquesta capacitat de somiar. La novel·la de Dicker és una invitació a tornar-hi.

"La lectura en paper desenvolupa el cervell"

Joël Dicker ha recordat que és molt important llegir en paper, perquè hi ha estudis que demostren que **"la lectura en paper desenvolupa el cervell li dona la capacitat d'entendre el que està en joc"**. I això ho resumeix molt bé una científica americana que es diu Maryanne Wolf. És una neuro especialista mundial especialitzada de l'impacte de la lectura que té en paper en el cervell. No és una autora o una editora, és una neuro especialista. Resumeixo **"els nens i joves que llegeixen en paper són capaços d'entendre el que està en joc al món, no només per a ells, sinó per a tot allò que els envolta, mentre que els que no llegeixen són menys capaços d'entendre el món."** Davant d'aquesta afirmació, Dicker formula

la pregunta “què fem amb la democràcia? Quin és el risc de trobar-nos amb una generació de nois que no llegeixen? La resposta la tindrem d'aquí a vint anys”.

La responsabilitat d'escriure amb èxit

Dicker té una relació molt propera amb els seus lectors. “No puc fer veure que l'èxit no em pressiona. Si ho digués, no estaria respectant tots els lectors que han llegit els meus llibres. Ells han fet espai per mi dins les seves vides.”

Aquesta exigència es transforma en compromís. “Jo no escric per agradar a tothom. Escric per ser autèntic. Aquesta és la meva única pressió real: mantenir-me fidel a la meua veu.” Assegura que “l'única pressió que realment em poso o m'imposo és aquesta exigència envers els lectors per continuar sent autèntic”. Assegura que sumar més lectors fa que cada vegada sigui més difícil agradar a tothom, però que mai buscarà “agradar a qualsevol preu”. Malgrat això no pot oblidar l'èxit aconseguit amb les seves novel·les

Una nova etapa?

La catastròfica visita al zoo pot suposar un nou capítol en la carrera de Dicker. Tot i que ell no vol parlar de girs radicals, reconeix que escriure aquest llibre ha estat una experiència especialment lliure i gratificant. “Encara no sé quin serà el meu pròxim llibre,

però sé que també serà autèntic. Perquè ja estic buscant, descartant idees, i això només ho faig quan sento que realment tinc ganes d'escriure.”

Les dues cares de l'èxit

Joel Dicker va néixer a Ginebra l'any 1985. Amb la seva segona novel·la, La veritat sobre el cas Harry Quebert, va conquerir crítica i públic a tot Europa. La seva capacitat per entrellçar trames ambicioses amb personatges propers l'ha convertit en un dels narradors més llegits i estimats del continent. Malgrat el gran èxit, manté un estil de treball discret, allunyat dels focus, i sempre fidel a un principi essencial: escriure des de les ganes. “L'èxit té dues cares. Et dona molt, però també et pot fer perdre l'espontaneïtat. Jo escric per no perdre el plaer, perquè si no gaudeixo escrivint, el lector ho notarà immediatament.”

Una novel·la que pot deixar empremta

La catastròfica visita al zoo és molt més que una incursió en la literatura infantil. És un manifest encobert sobre la lectura, la infància, l'humor i la responsabilitat ciutadana. És un llibre que pot fer que nens i adults llegeixin plegats, que un infant recuperi el gust per llegir o que un pare es reconnecti amb la mirada innocent i poderosa d'un nen. I potser, com diu Dicker, també és una manera de recordar-nos qui som i qui podríem tornar a ser.

James Ellroy i Marilyn Monroe: crònica negra d'una mort anunciada

L'escriptor nord-americà reconstrueix la mort de Marilyn Monroe en una trama de conspiracions, xantatges i corrupció a Los seductores

Amb *Los seductores*, James Ellroy confirma la seva posició com a mestre indiscutible del retrat fosc de la societat nord-americana. Aquesta nova novel·la dissectiona la mort de Marilyn Monroe, alhora que exposa l'entramat de poder, corrupció i manipulació que la va envoltar. Lluny de la simple reconstrucció d'uns fets històrics, Ellroy ofereix una autòpsia narrativa d'un país i d'una icona.

Un retorn a la crònica de l'ombra

Amb una trajectòria de més de quatre dècades, Ellroy ha bastit una obra literària centrada en la cara fosca del somni americà. Nascut a Los Angeles el 1948, l'assassinat no resolt de la seva mare quan era un nen marcaria profundament la seva obra. La seva veu va emergir amb força a partir de *La Dalia Negra* (1987), la primera peça del seu cèlebre Quartet de Los Angeles, seguida de *El gran desierto*, *L.A. Confidential* i *Jazz blanco*. Aquesta tetralogia va imposar un estil inconfusible: prosa sincopada, argot brutal i una visió implacable de la corrupció institucional.

Amb la posterior *Trilogia Americana* —*América*, *Seis de los grandes* i *Sangre vagabunda*—, Ellroy ampliaria el focus a les conspiracions polítiques de mitjan segle XX. Ara, amb *Los seductores*, retorna a la seva especialitat: mostrar com el poder es construeix i es protegeix a base de silenci, mentides i espectacle.

Marilyn Monroe, objecte i víctima

La novel·la comença el 4 d'agost de 1962, amb la mort de Marilyn Monroe. Però Ellroy no proposa una investigació clàssica, sinó una revisió agressiva dels fets, amb un únic objectiu: exposar el mecanisme de la farsa. Freddy Otash, un expolícia reciclat

en extorsionador i espia, és l'encarregat de descobrir —i alhora d'amagar— la veritat. El seu veritable encàrrec és protegir els Kennedy, íntimament vinculats a l'actriu, i evitar que cap escàndol esquitxi la política nacional. Otash transita per les clavegueres del Hollywood dels seixanta: estudis de cinema, prostíbuls d'alt nivell, redaccions sensacionalistes i despatxos oficials. Allà es cuinen els secrets que mai han de sortir a la llum. El que es ven com una tragèdia íntima, es revela com una operació política, mediàtica i patriarcal a gran escala.

Una època de decadència disfressada d'esperança

L'acció de *Los seductores* se situa en ple "Camelot americà", l'era Kennedy, que projectava una imatge d'esperança i renovació. Però rere la façana de joventut i

idealisme s'amagava un sistema podrit: tensions racials, intervencions clandestines, misogínia i una indústria de l'entreteniment al servei del poder. Monroe, venerada com una deessa, era en realitat una peça fràgil dins d'un engranatge que la consumia.

La novel·la esdevé així una crítica a la hipocresia d'una nació que predica llibertats mentre exerceix un control total sobre la total sobre la veritat i la intimitat. L'Amèrica d'Ellroy no és la de la declaració d'independència, sinó la de les habitacions tancades i les càmeres amagades. Freddy Otash: el testimoni imperfecte Ellroy crea un protagonista que encarna totes les contradiccions del sistema. Otash és un antiheroi devastat, conscient de la seva pròpia brutícia però capaç, també, d'una certa forma de redempció. Inspirat en un personatge real, combina l'instint de supervivència amb una intuïció aguda sobre

com funcionen les coses a l'ombra. La seva mirada és cínica, però no del tot deshumanitzada. No busca justícia, sinó comprendre —i, si pot, salvar-se.

La destrucció d'un mite

Ellroy no amaga el seu menyspreu cap a Marilyn Monroe. En les seves paraules i en les entrevistes promocionals, ha insistit que no la considera ni víctima, ni artista rellevant. A la novel·la, la retrata com una figura buida, oportunista, empesa per la fama i derrotada per les seves pròpies mancances. Aquesta visió contrasta radicalment amb el discurs dominant, però encaixa amb l'objectiu principal del llibre: desfer els mites per mostrar la mecànica real del poder. Los seductores no busca redimir, ni fer justícia. Busca exposar. Marilyn no és l'heroïna tràgica d'un drama grec, sinó el producte d'un sistema de fabricació d'ídols, que un cop caducs, es destrueixen en silenci. Ellroy no demana compassió per ella, sinó atenció per tot el que la seva mort revela. Ellroy no té gens d'interès a glorificar Monroe. En diverses entrevistes, ha expressat obertament el seu rebuig: considera que era una dona buida, fabricada pels mitjans, incapaç d'afrontar el món real. Aquesta mirada dura s'estén per tota la novel·la: Marilyn és tractada no com una víctima, sinó com una figura atrapada i particip d'un joc més gran. El veritable tema de Los seductores no és la seva mort, sinó com es construeix la veritat pública i com es destrueixen les persones que en qüestionen el relat. El llibre esdevé una denúncia del pacte entre política, mitjans i indústria de l'entreteniment per mantenir l'ordre simbòlic.

L'escriptura com a mètode i exorcisme

James Ellroy escriu com investiga: amb obsessió i control absolut. En diverses entrevistes ha explicat que no deixa lloc a la improvisació i que prepara esquemes de centenars de pàgines abans de redactar una sola línia. Aquesta planificació es nota en una novel·la on cada gir, cada relació, cada revelació té una funció precisa. El seu estil manté la seva marca de fàbrica: sintaxi tallada, frases directes, ritme implacable. La prosa d'Ellroy no busca bellesa, sinó efecte; no busca emoció, sinó impacte al lector.

Una novel·la incòmoda i necessària

Los seductores és molt més que una ficció sobre Marilyn Monroe. És un acte de desmitificació. Una incursió en la veritat incòmoda d'un país que s'ha construït sobre relats manipulats. Amb una mirada despietada, Ellroy apunta contra la política, la premsa, el cinema i la societat del secret. I ho fa sense por de sacrificar símbols estimats. Los seductores no és només un relat sobre Marilyn Monroe. És una meditació sobre el poder, sobre com es mantenen els mites, i sobre com la societat necessita víctimes per preservar l'ordre. És una obra incòmoda, poderosa i cruel —com la història que explica. Amb aquesta novel·la, James Ellroy torna a demostrar que la seva literatura no busca redempció ni justícia: busca revelar.

A tall, white, tapered lighthouse with a red lantern room and a red roof. It stands on a rocky shore with a small white door at the base. The background shows a calm sea and a cloudy sky.

L'ILLA DELS LLIBRES

**18 anys compartint
l'actualitat literària**

Email: info@illadelllibres.com

WWW.ILLADELSLLIBRES.COM